

Utdrag ur lagstiftningen och Trafikverkets föreskrifter gällande skador och arbete på väg

Väglagen (1971:848)

26 § Väg ska hållas i ett för samfärdseln tillfredsställande skick genom underhåll, reparation och andra åtgärder. Genom renhållning ska vägområdet hållas i ett sådant skick att olägenheter för människors hälsa förebyggs eller avhjälps och så att skäligen trevnadshänsyn blir tillgodosedd. Detsamma gäller i fråga om mark till en bredd av 25 meter intill parkeringsplats eller rastplats som är väganordning, i den mån allmänheten har tillträde tillmarken. Inom områden med detaljplan gäller detta stycke endast områden för motorväg eller motortrafikled. Ytterligare krav i fråga om renhållning inom områden där detta stycke gäller får inte ställas med stöd av miljöbalken.

De åtgärder som behövs för sådana ändamål som anges i första och andra styckena räknas till drift av väg. Till drift av väg räknas också serviceåtgärder och förbättringsåtgärder. Om särskilda skäl föreligger, får Trafikverket besluta om inskränkning i skyldigheten att vidta åtgärder för drift av väg. Trafikverket får i ett sådant beslut ange de villkor som behövs. Lag (2010:92).

27 § En bestämmelse som begränsar statens skyldighet att ombesörja drift av allmän väg inom ett område som omfattas av en detaljplan finns i 6 kap. 19 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900). Lag (2010:904).

Trafikförordning (1998:1276)

2 kap. 9 § Vägmärken, vägmarkeringar, trafiksignaler och andra anordningar för trafiken får inte rubbas eller ändras.

Den som rubbat eller ändrat ett vägmärke, en vägmarkering, en trafiksignal eller någon annan anordning för trafiken ska omedelbart återställa anordningen i tillfredsställande skick. Om det inte går, ska han eller hon snarast underrätta Polismyndigheten eller den som satt upp och underhåller anordningen om förhållandet samt vidta de åtgärder som trafiken kräver. Förordning (2014:1265).

2 kap. 10 § Sådant som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken får inte kastas eller lämnas på en väg.

Den som förorsakat att något som kan medföra fara eller olägenhet för trafiken finns på vägen skall omedelbart avlägsna detta. Om det inte går skall han eller hon uppmärksamma andra på förhållandet genom utmärkning eller dylikt tills han eller hon låtit undanröja faran eller olägenheten.

Vägmärkesförordning (2007:90)

2 kap. 3 § Vägmärken är uppsatta på höger sida av vägen, banan eller körfältet om inte annat framgår av denna förordning eller av föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning.

2 kap. 4 § Varningsmärken varnar för en fara och upplyser om farans art. Varningsmärken är uppsatta på det avstånd från faran som gör dem mest effektiva såväl på dagen som på natten.

Om ett varningsmärke används för att ange en fara som sträcker sig över en längre vägsträcka är sträckans längd angiven på en tilläggstavla. Om det behövs kan märket vara upprepat på lämpliga avstånd.

Friktionskrav finns i Bitumenbundna lager TDOK 2013:0529 Version 3

Kap. 10 Vägytans egenskaper

En väg ska inte innebära, för trafikanten, oacceptabel risk för olyckor vid användning såsom halkning, fall, kollision m m. En väg ska ha en sådan vägyta att tillåtna fordon kan trafikera vägen säkert.

10.1 Krav på färdigt lagers yta

Bitumenbundna lager ska utföras så att ställda krav med avseende på friktion, jämnhet i längdled och tvärled samt tillåten tvärfallsavvikelse, uppfylls. Efter beläggningsens färdigställande får stenlossning inte förekomma.

10.1.1 Krav på friktion

Krav på friktion gäller för samtliga trafikerade beläggningslager. Friktionskraven gäller efter utförandet och under garantitiden. För vägbana, gångbana och cykelbana med bundet slitlager ska medelvärdet av friktionstalet på en 20 m sträcka vara $\geq 0,50$.

Viktiga regler i Trafikverkets föreskrifter under vägarbeten

Trafikverkets Tekniska krav för arbete på väg, TRVK APV (TDOK 2012:86 version 4.0)

10.2. Körbrygga

Tillfällig körbrygga ska:

- ha god friktion
- vila på jämnt underlag
- Vara förankrad eller så tung att den inte vickar eller kan rubbas av trafik och vid förankring förankras på sätt som inte blir hinder för trafiken eller som kan orsaka skada på fordon.

11.1. Vägmärken och andra anordningar

När arbete pågår ska befintliga vägmärken och andra anordningar som inte gäller under arbetet täckas över eller tas bort. Efter avslutat arbete ska vägmärken och andra anordningar återställas till ursprungligt skick eller enligt handlingarna.

Vägmärken och andra anordningar

- ska placeras och vara konstruerade så att de inte orsakar skada på personal, trafikanter eller andra
- ska placeras rakt med räta vinklar i förhållande till körfältet får förstärkas med lykta eller lyktor.
- Trafikanter ska varnas i god tid så att de vet vad som väntar när de är framme vid arbetsplatsen.

Några varningsskyltar som ska användas:

Varning för slirig väg - ska sättas upp vid befarad risk för halka till följd av entreprenaden.

Varning för stenskott – ska sättas upp med tilläggstavla T1 Vägsträckas längd när det förekommer löst stenmaterial på körbanan.

Varning för vägarbete - ska finnas uppsatt på båda sidor av vägen när fast vägarbete eller liknande fast arbete pågår.

11.1.1.2. Upprepning

Varnings- och förbudsmärken ska upprepas efter varje korsning på den vägsträcka som berörs.

Upprepningsmärken behövs inte efter utfarter från enskilda fastigheter, ägovägar, etc.

Varningsmärken som behövs för långa sträckor ska upprepas efter 250 meter, om inte märket kompletteras med tilläggstavla T1 Vägsträckas längd.

TRVR Apv, Trafikverkets tekniska råd för Arbete på väg TDOK 2012:88 Version 4.0

9 Åtgärder för vägtrafik

Kontroll av trafik- och skyddsanordningar ska göras även när arbete inte pågår såsom under nätter, helger, semester etc. Kontroller ska göras så ofta som behövs. Kontroll en gång per dygn är lämpligt i många projekt. Tätare kontroller kan behövas beroende på trafikmiljö och vilket trafikantslag som rör sig vid anordningarna.

När arbetet inte är aktivt ska vägmärken, trafik- och skyddsanordningar som behövs för trafikanternas säkerhet och vägledning vara kvar på vägen. Vägmärken, trafik- och skyddsanordningar som inte behövs för trafikanternas säkerhet och vägledning och som är hinder för trafikanterna ska tas bort.

Vad säger Trafikverkets regler om grus från mindre underhålls- och beläggningsarbeten (SBD)

När ska grus från snabellagning och förseglingar vara borta?

Snabellagning är en metod som används för att laga potthål och mindre sprickor. Grus från snabellagning ska vara borta inom 12-24 timmar beroende på vägklass och hur mycket trafik det är på

vägen. Så länge det finns lösa stenar på området ska varningsskyltar sitta uppe. Försegling är en metod som används för att laga sprickor. Grus från försegling ska vara borta inom 6-48 timmar beroende på vägklass och trafik på vägen.

När ska grus vid tankbeläggningar/ytbehandlingar vara borta?

Tankbeläggning är en metod där bindemedel sprids ut över hela vägavsnitt och sedan sprids grus ut på vägen. Trafikverkets råd säger att den första sopningen ska påbörjas direkt när arbetet är klart. Det kan röra sig om ett par timmar eller dagen efter, beroende på temperatur. Entreprenören ska sedan fortsätta att sopa tills ytan stabiliserat sig. Entreprenören kan behöva sopa flera gånger. Så länge det finns lösa stenar på området ska varningsskyltar sitta uppe.

Vad gäller för grus från stödremor?

Stödremsan är den smala grusremsa som finns utanför beläggningsskanten på belagda vägar utan kantsten. Om fordon kommer utanför beläggningsskanten dras grus från stödremsan in på vägen. De vanligaste platserna där man hittar grus från stödremsan är i korsningar och i kurvor eller när stödremorna har kompletterats och entreprenören använt för mycket grus. I flera regelverk från Trafikverket framgår tydligt att gruset från stödremsan ska ligga bredvid vägen, inte på den. Om grus dras in måste entreprenören sopa bort det. Ett smart alternativ är att förstärka stödremor på utsatta platser så att gruset inte dras ut på vägen.

Lagrum för ansökan om skadestånd

Skadeståndslagen (1972:207)

2 kap. 1 § Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar personskada eller sakskada skall ersätta skadan. Lag (2001:732).

3 kap. 1 § Den som har arbetstagare i sin tjänst ska ersätta personskada eller sakskada som arbetstagaren vållar genom fel eller försummelse i tjänsten, ren förmögenhetsskada som arbetstagaren i tjänsten vållar genom brott, och skada på grund av att arbetstagaren kränker någon annan på sätt som anges i 2 kap. 3 § genom fel eller försummelse i tjänsten.

I fråga om skadeståndsansvar för staten eller en kommun gäller även det som sägs nedan i detta kapitel. Det som där sägs om en kommun gäller också en region och ett kommunalförbund. Lag (2019:849).

3 kap. 2 § Staten eller en kommun skall ersätta personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada, som vållas genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning i verksamhet för vars fullgörande staten eller kommunen svarar, och skada på grund av att någon annan kränks på sätt som anges i 2 kap. 3 § genom fel eller försummelse vid sådan myndighetsutövning. Lag (2001:732).

Förordningen (1995:1301) om handläggning av skadeståndsanspråk mot staten.

1 § Denna förordning gäller sådana anspråk på ersättning för skador som riktas mot staten.

Förordningen gäller dock inte anspråk på ersättning som grundas på påstående om att staten inte har fullgjort sina förpliktelser enligt ett avtal, eller ett statligt anställningsförhållande.

15 § Ett beslut i ett ärende som handläggs enligt denna förordning får inte överklagas.